

Canine Ceroid Lipofuscinosis, CCL

Ajankohtaista tietoa tutkimusten etenemisestä

Neurologinen sairaus Neurological Ceroid Lipofuscinosis, NCL, koirilla CCL, jatkaa leviämistään tiibetinterrierikantaan. Kerroimme sairaudesta TT 3/2005 -lehdessä ja artikkeli löytyy myös yhdistyksen kotisivuilta osoitteesta www.tiibetinterrierit.com. Lupasimme seurata tilannetta ja tiedottaa siitä lisää jäsenistölle.

Tapaukset julkisiksi

Saksan KTR-yhdistyksen aloitteesta päätettiin syksyllä 2005 julkaista tiedot CCL-sairaista ja -kantajista kansainvälisillä TIIS-sivuilla osoitteessa www.tibetanterrierinternational.se/holdme.htm. TIIS-lista on kansainväliseen ja avoimeen yhteistyöhön perustuva sivusto, jolla julkaistaan sairastuneiden ja kantajiksi osoittautuneiden tiibetinterrierien tiedot. Osa CCL-diagnooseista on tehty koepalatutkimuksella koiran eläessä ja osa kuoleman jälkeen, jolloin tulos on 100%:n varma.

Joulukuussa 2005 myös TTCA (Tibetan Terrier Club of America) päätti julkaista ne CCL-tapaukset, jotka ovat heidän vapaaehtoisella avoimella listallaan (Voluntary Open List). Listalla on vain koiria, joiden omistajat tai kasvattajat ovat vapaaehtoisesti antaneet luvan tietojen julkaisemiseen. Nämä koirat on tutkittu post mortum Missourin Yliopistossa, ja CCL diagnoosin on antanut professori Martin Katz.

Toukokuussa 2008 TIIS-listalla on julkaistu kaikkiaan 35 CCL-tapausta. Näiden koirien taustalta löytyy myös suomalaisessa tiibetinterrierikannassa esiintyviä koiria.

Sukutauluja voit tutkia tarkemmin Tibetan Terrier Database-ohjelmassa osoitteessa <http://k9ped.com/tibetan.html>. Kaikkien TIIS-listalla olevien koirien sukutaulut löytyvät sieltä.

Tutkimus

CCL tutkimus jatkuu yhä Saksassa ja USA:ssa. Missourin yliopiston tutkijat ovat löytäneet CCL-sairautta aiheuttavan geenin jo neljästä koirarodusta: englanninsetteristä, bordercolliesta, amerikanbulldogista sekä pitkäkarvaisesta mäyräkoirasta. Näille roduille voidaan nyt tehdä DNA- testi. Syksyllä 2006 professori M Katzin tutkijatiimi ilmoit-

ti, ettei se kaipaa lisää verinäytteitä, koska se on juuri paikallistanut CCL-geenin tiibetinterrierillä. Valitettavasti tämä ei kuitenkaan pitänyt paikkansa, joten tutkimuksia jatketaan.

Maaliskuussa 2008 Katz pyysi päivittämään niiden koirien tietoja, joiden DNA oli luovutettu heille koiran ollessa nuori. Lisäksi tutkijat kaipaavat uusia verinäytteitä koirilta, jotka ovat jo täyttäneet 10 vuotta eivätkä osoita merkkejä CCL-sairaudesta.

CCL-sairauden määrittelyssä molempien maiden tutkijat käyttävät apunaan kyselylomakkeita. Nämä lomakkeet löytyvät kansainvälisiltä TIIS-sivuilta, linkistä "CCL, Dr Katz - SAMPLE SUBMISSION - Dog Information & NCL Survey Form." Sivuille 1 ja 2 kysytään yksittäisen koiran tiedot, sivuille 3 ja 4 löytyvät koirien NCL:n erikoiskysymykset. Mikäli haluat lähettää veri- tai kudospäätteitä, täytä kaikki neljä sivua. Teksti on käännetty suomeksi ja osa on liitteenä tämän artikkelin lopussa.

Toistaiseksi yksikään suomalainen tiibetinterrieri ei ole saanut virallista CCL-diagnoosia. Jos tunnistat CCL-oireita omassa koirassasi, täytä liitteenä olevia kyselylomakkeita. Jos muutoksista vähintään viisi on suuria, käänny eläinlääkärin puoleen ja varmista, ettei koiralla ole jotain toista vastaavia oireita antavaa sairautta. Näitä voivat olla kilpirauhasen vajaatoiminta, epilepsia, silmänsairaus tai paha ihottuma, joihin löytyy hoitoa ja lääkitystä.

Vasta kun tavallisemmat taudit on suljettu pois kuvasta, on syytä alkaa epäillä CCL:ia.

Vantaalla 10.05 2008 Eva Manner

T I I B E T I N T E R R I E R I

KOIRIEN NCL-DNA TUTKIMUS

Yksittäisen koiran tiedot

Veri-kudos-muu

Rotu Tiibetinterrieri

Pentue ID koodi

Rekisterinimi

Rek.nro

Syntymäaika

Kastroitu/Steriloitu? K-E

Näytteenottopäivä

Väri

Mitä tarkoitusta varten näyte on otettu? NCL

Kutsumanimi

Sukupuoli U-N

Omistajan nimi

Osoite

Puhelin

Email

Kasvattajan nimi

Osoite

Puhelin

Email

Onko tämä koira osoittanut seuraavia oireita? Liitä Kyllä-vastauksiin tarkempi kuvaus K- E (Kyllä - Ei) = Y- N (Yes - No)

K- E	Allergiaa	Allergies
K- E	Niveltulehdusta, nivelrikko	Arthritis
K- E	Autoimmuunisairauksia	Autoimmune Disorders
K- E	Purenta/hammaspoikkeavuutta (vikoja?)	Bite or Tooth Abnormalities
K- E	Syöpää/ Kasvaimia	Cancer / Tumors
K- E	Kataraktaa/ näköongelmia	Cataracts / Vision Problems
K- E	Kuuroutta/ heikentynyt kuulo	Deafness / Hearing Impaired
K- E	Ruuansulatushäiriöitä	Digestive difficulties
K- E	Sydänongelmia	Heart Problems
K- E	Tyrä (missä)	Hernia (where?)
K- E	Lisääntymisongelmia	Reproductive Problems
K- E	Kohtauksia	Seizures
K- E	Iho/turkkiongelmia	Skin / Coat Problems
K- E	Poikkeavuutta luustossa (lonkkavika jne)	Skeletal Abnormalities (HD,etc.)
K- E	Luonneongelmia (arka, aggressiivinen jne.)	Temperament Problems (shy, aggressive)
	Muita (tee luettelo)	

Tämä koira on testattu:

(Lonkat) K- E

Ikä, tutkimushetkellä

Tulos

(Silmät) K- E

Ikä, viimeisimmällä kerralla

Tulos Kerta?

Kilpirauhanen K -E

Ikä, viimeisimmällä kerralla

Tulos Kerta?

Muuta (tee luettelo)

Huomioi seuraavien sivujen NCL erityiskysymykset- täydennä lomakkeet KAIKKIEN koirien osalta, joista lähetät verinäytteitä.

KOIRIEN NCL-ERITYISKYSYMYKSET

Onko tällä koiralla uskottavasti diagnosoitu NCL? Kyllä Ei

Onko tämän koiran sukulaisilla diagnosoitu NCL? Kyllä Ei

Jos kyllä, millä sukulaisella? Isä, Emä, Sisarus, Jälkeläinen, Muu_____

Isän isä, Isän emä, Emän isä, Emän emä

KÄYTTÄYTYMISEN MUUTOKSET

Vertaa koirasi nykyistä käyttäytymistä aikaisempaan käytösmalliin. Ympyröi oikea vastaus. Jos kaipaat lisätilaa muutoksen kuvailuun, käytä kaavakkeen toista puolta tai liitä mukaan lisäsivuja.

Valitse vaihtoehto **Normaali** tai minkä asteinen muutos:

Lievä (mild) **Keskiasteinen muutos** (moderate) **Suuri muutos** (severe)

1.	Sisäsiisteys	Housetraining
2.	Ruokahalu (ruokailutavat)	Interest in food (eating habits)
3.	Hermostuneisuus	Appears nervous
4.	Kanssakäyminen muiden koirien kanssa	Interaction with other dogs
5.	Aggressiivisuus muita koiria kohtaan	Aggressiveness to other dogs
6.	Aggressiivisuus ihmisiä kohtaan	Aggressiveness to people
7.	Turkinhoidon tai pesun sieto (toleranssi)	Tolerance to grooming or bathing
8.	Kyky olla yksin (toleranssi)	Tolerance to be alone
9.	Kyky havaita/ noudattaa käskyjä	Ability to recognize/respond to
10.	Kyky havaita tai tunnistaa nimensä	Ability to recognize or respond to name
11.	Tunnistaa sinut tai muita tuttuja ihmisiä	Recognize you or other familiar people
13.	Reagoi meluun /koviin ääniin	Responses to noise/loud sounds
14.	Kehittää pakonomaista käyttäytymistä	Development of compulsive behavior
15.	Kiertää kehää	Circling
16.	Herättelee useammin öisin	Wakes you more in night
17.	Asiaton tai itsepintainen/jatkuva ääntely	Inappropriate or persistent vocalization

FYYSISEN TOIMINTAKYVYN MUUTOKSET

Vertaa koirasi nykyistä fyysistä aktiiviteettiä aikaisempaan aktiiviteettiin ja kykyyn toimia. Ympyröi oikea vastaus. Jos kaipaat lisätilaa muutoksen kuvailuun, käytä kaavakkeen toista puolta tai liitä mukaan lisäsivuja.

18.	Portaissa kulkeminen (ylös tai alas)	Climbing up or down stairs
19.	Tärinää tai vapinaa	Tremors or shaking
20.	Kohtauksia	Seizures
21.	Lisääntynyt kankeus tai heikkous	Increased stiffness or weakness
22.	Vaikeudet liikkeissä tai koordinoinnissa	Difficulty in movement or coordination
23.	Muutoksia asennossa (köyristelee selkää)	Changes in posture (roached back)
24.	Hännän kanto ollessaan valpas & kiinnostunut	Tail carriage when alert & interested
25.	Kyky nähdä päivänvalossa	Ability to see during the day
26.	Kyky nähdä yöllä, hämärässä	Ability to see at night in dim light
27.	Pään liikkeet	Head movements
28.	Poissaolokohtauksia	Trance-like behavior
29.	Törmäilee esineisiin, kömpelö	Bumps into objects, clumsy

Ole hyvä ja kuvaile kaikki muut terveysongelmat tai poikkeava käytös:

Tiibetinterrierin NCL - DNA-tutkimus Saksassa, Hannoverin yliopistossa

1. Verinäyte: Riittää 3 -5 ml tuoretta verta. Lähetetään kylmänä, ei pakastettuna.

Varusta näyte nimilapulla, johon merkitään koiran rekisterinro tai ID-nro.

2. Sukutaulu: Vaakatasossa 3-5 sukupolvea. Ota kopio Tibetan Terrier Database- tai KoiraNet- ohjelmasta

3. Huolella täytetty kaavake (Merkblatt für die Blutentnahme), jonka löydät KTR-yhdistyksen nettisivuilta www.tibethunde-ktr.de linkiltä [zuesterinfo](http://www.tibethunde-ktr.de/zuesterinfo). Kaavake antaa kaikki lisäohjeet. Näytä se eläinlääkärillesi ennenkuin viet koirat näyttöön. Kaavakkeeseen ei tule koiran nimeä, vain numerotietoja ja omistajan tiedot. Sen allekirjoittaa sekä omistaja että eläinlääkäri.

4. Näytteet voi lähettää postin pikälähetyksenä, perillä n. 2 päivässä.

5. Ilmoita KTR:n jalostusneuvojalle, ennen kuin lähetät, niin he osaavat odottaa lähetystä.

Sähköpostiosoite on Anke.Peine@t-online.de

Linssiluksaatiotutkimus Englannissa

1. DNA sylkynäyte

Näytteitä pyydetään LL-sairailta koirilta, heidän vanhemmiltaan, isovanhemmiltaan ja sisaruksiltaan.

2. Liitteet

5-sukupolven sukutaulu, kopio Tibetan Terrier Database- tai KoiraNet-ohjelmasta

Kopio koiran viimeisestä silmätarkastuslausunnosta

Näytteet otetaan pakkaukseen (brush kits), joita saa pyytämällä:

Dr David Sargan
Department of Veterinary Medicine
Cambridge University
Maddingley Road
Cambridge CB3 0ES UK
Email: drs20@cam.ac.uk